

Ida Svege og Liv Langfeldt

Nordisk institutt for studier av
innovasjon, forskning og utdanning

NyEval – Nye måter å evaluere forskning og forskere på

CoARA i det norske forskningssystemet

Disposisjon

- **NyEval**

- Bakgrunn
- Mål og problemstillinger
- Metode og arbeidspakker

- **Spørsmål til salen**

- **Resultater fra survey til vitenskapelig ansatte**

- Hva (bør) vektlegges i vurderinger for ansettelse og opprykk?

- **Spørsmål/diskusjon**

Vurdering av forskning og forskere

- Aktuelt i forbindelse med:
 - Ansettelse og opprykk
 - Tildeling av forskningsmidler
 - Institusjonelle evalueringer og fagevalueringer
- Kriteriene som ligger til grunn for vurderingene har stor betydning for forskernes og forskningsmiljøenes prioriteringer

Utfordringer i «dagens» vurderingsprosesser

- Reformert og initiativ for å endre vurderinger er ofte begrunnet i:
 - Bruk av uheldige insentiver og en forskningskultur som belønner kvantitet fremfor kvalitet
 - At insentiver primært er rettet mot forskning (eks. publikasjoner, forskningsmidler), mens andre aktiviteter nedprioriteres (eks. undervisning, ledelse og formidling)
 - Kriterier som hemmer bredde og samarbeid, og som medfører at ressurser konsentreres på få miljøer
 - Fokus på tidligere meritter favoriserer etablerte forskere i posisjon og faste stilling

Reformer og initiativer

● Reformer og initiativ:

- DORA
 - Internasjonalt initiativ (2012) for mer helhetlig vurdering av forskere og forskning
- CoARA og ARRA
 - Europeisk initiativ (2022) som bygger på DORA, men etablerer en koalisjon, samt forpliktelser
- NOR-CAM
 - Norskutviklet verktøy (UHR, 2020) for vurdering i akademiske karriereløp som anerkjenner et bredt spekter av akademiske aktiviteter og kompetanser

**NOR-CAM - A toolbox
for recognition and rewards
in academic careers**

NyEval

- Et forskningsprosjekt som følger pågående reformer i vurdering av forskning og forskere i Norge
- Undersøker om, og evt hvordan, vurderingspraksis endres – for eksempel gjennom nye retningslinjer, vurderingskriterier og CV-format
- Målet er å forstå hva som driver og hemmer endring, og hvilke konsekvenser reformene får
- Norge og norske institusjoner er ‘i front’, og fungerer som empirisk base for studien

Forskningsspørsmål/problemstillinger

- Hvilke CoARA-relaterte/motiverte endringer er implementert i Norge?
- Hva er målene med disse endringene?
- Hvilke effekter (om noen) opplever fagfeller av for eksempel nye CV-krav eller nye vurderingskriterier? Medfører endringene en justering av vurderingspraksisen?
- Hvilke effekter (om noen) forventer ulike grupper av søkere (kjønn, fagfelt, alder) av for eksempel nye CV-krav eller nye vurderingskriterier? Påvirker forventede effekter deres forskningsaktiviteter?
- Hvilket potensial har CoARA-relaterte/motiverte endringer til å påvirke det norske forskningssystemet? Hvordan?
- Hva er drivere og barrierer for slike endringer, og hvordan varierer disse mellom forskningsfelt, samt mellom organisasjoner eller nivåer i organisasjoner?

Arbeidspakker og metoder

Arbeidspakke 1

Ansettelse og opprykk i vitenskapelige stillinger

- Om/hvordan universiteter tilpasser sine retningslinjer til ARRA/CoARA og NOR-CAM
- Endringer i kriterier, prosesser og retningslinjer for ansettelse/opprykk
- Hvordan institusjoner/forskere forstår og opplever reformene, og bakgrunnen for dem
- Drivere og barrierer i implementeringen

Arbeidspakke 2

Vurdering av søknader om forskningsmidler

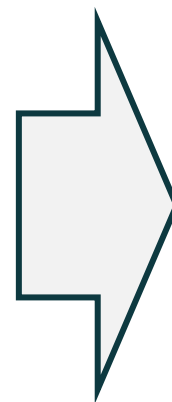
- Om/hvordan CoARA/ARRA påvirker vurdering av forskningssøknader
- Endringer i utlysninger, krav til søknad, fagfellevurdering og vurderingskriterier
- Endringer i hva søkere velger å vektlegge (i søknad og CV), og hvordan dette påvirker tildelinger
- Hvordan endringene oppfattes og omsettes i praksis

Arbeidspakker og metoder

Arbeidspakke 1

Ansettelse og opprykk i vitenskapelige stillinger

- Om/hvordan universiteter tilpasser sine retningslinjer til ARRA/CoARA og NOR-CAM
- Endringer i kriterier, prosesser og retningslinjer for ansettelse/opprykk
- Hvordan institusjoner/forskere forstår og opplever reformene, og bakgrunnen for dem
- Drivere og barrierer i implementeringen

Metoder for datainnhenting

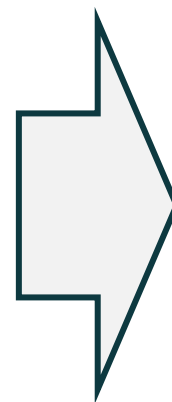
- **Dokumentanalyser**
 - ARRA/CoARA action plans
 - Lokale versjoner av NOR-CAM
 - Retningslinjer for ansettelse og opprykk
- **Spørreundersøkelser**
 - Vitenskapelig ansatte og ledere
 - 2025 og 2027
- **Case-studier**
 - Utvalgte institusjoner
 - Intervjuer med stakeholders
 - Utlysninger
 - Søknader og vurderinger/innstillinger

Arbeidspakker og metoder

Arbeidspakke 2

Vurdering av søknader om forskningsmidler

- Om/hvordan CoARA/ARRA påvirker vurdering av forskningssøknader
- Endringer i utlysninger, krav til søknad, fagfellevurdering og vurderingskriterier
- Endringer i hva søkere velger å vektlegge (i søknad og CV), og hvordan dette påvirker tildelinger
- Hvordan endringene oppfattes og omsettes i praksis

Metoder for datainnhenting

- **Dokumentanalyser**
 - Retningslinjer, utlysninger, vurderingskriterier
- **Analyser av søknader og vurderinger**
 - Innhold i søknad/CV
 - Vurderinger (karakterer/kommentarer)
- **Spørreundersøkelser**
 - Søkere og fagfeller
- **Intervjuer**
 - Ansatte/ledere ved utvalgte finansingsinstitusjoner

Samarbeidspartnere

NIFU

Nordisk institutt for studier av
innovasjon, forskning og utdanning

Nordic Institute for Studies in
Innovation, Research and Education

Brukerpanel

Prosjektpartnerne
Norges forskningsråd
Kunnskapsdepartementet

FORSKER FORBUNDET

Akademiet for yngre forskere

U:R Universitets- og høyskolerådet

STIFTELSEN DAM

● *NARMA, 18. mars 2026*

Liv Langfeldt

Vurderinger for ansettelse og opprykk

● *Survey til vitenskapelig ansatte*

Spørreundersøkelse (2025 + 2027):

Hva (bør) vektlegges i vurdering for vitenskapelig stilling

Potensielle søkere

Midlertidig ansatte

- Forventer vektlagt for **fast** stilling

Fast ansatte

- Forventer vektlagt for **opprykk**

Alle pot. søkere

- Hva vektlegger du i arbeidshverdagen, hvorfor?

Deltakere i ansettelses- og opprykks-vurderinger 2024-2025

- Tenk på den siste ansettelsen/komiteen. Hva ble vektlagt?
 - **Fast 1.aman.**
 - Innstillings-utvalg/intervjukomiteé/tilsvarende
 - Sakkyndig komite
 - **Professor-opprykk**
 - Sakkyndig komite

Alle

- **Bør** hva som vektlegges for ansettelser i fast vitenskapelig stilling ved ditt universitet **endres?**

Hva vi spurte om

Faglige kvalifikasjoner

- a) **Kvaliteten** på de innsendte forskningsarbeidene
- b) Totalt **antall publiserte vitenskapelige** arbeider
- c) **Hvor** forskningen er publisert
- d) Siteringsmål som høyt siterte artikler, samlet antall siteringer eller H-indeks
- e) Kompetanse på riktig fagfelt (matche utlysningen)
- f) Evne til å sikre ekstern finansiering
- g) Åpen forskningspraksis (tilgjengeliggjøring av data/forskningsverkstøy, åpen fagfellevurdering, e.l.)
- h) Faglig samarbeid (f.eks. prosjektutvikling, konsortia/nettverks-bygging, tverrfaglig/internasjonalt samarbeid)
- i) Fagfelle-/vurderingsarbeid (for publikasjoner, dr.grad., etc.)

Utdanningsfaglige kvalifikasjoner

- j) Formell pedagogisk kompetanse
- k) **Undervisningserfaring**, inkl. bidrag til nye undervisningsformer eller -tilbud
- l) Antall veiledede master- og/eller ph.d.-kandidater
- m) Bidrag til lærebøker eller tilsvarende

Formidling/samfunnsinteraksjon/innovasjon

- n) Populærvitenskapelig formidling på norsk
- o) Bidrag til utredningsarbeid, rådgivning eller nye produkter
- p) Erfaring fra eller samarbeid med næringsliv, off. forvaltning, eller praksisfeltet

Andre kvalifikasjoner og hensyn

- q) Akademiske **lederverv**
- r) Språkkunnskaper
- s) Kjønnsbalanse eller mangfold
- t) Personlige kvalifikasjoner/egnet for stillingen
- u) Annet, spesifiser:

Survey 2025 - utvalg

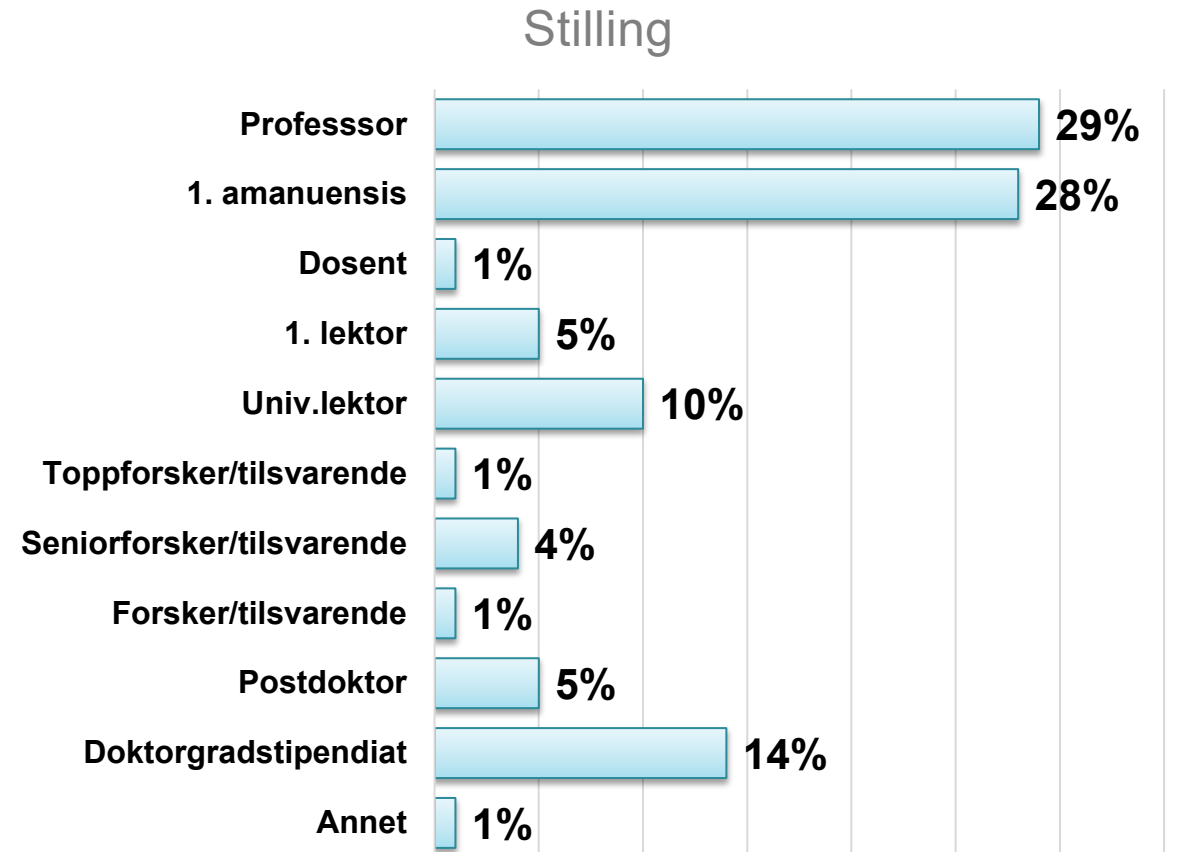
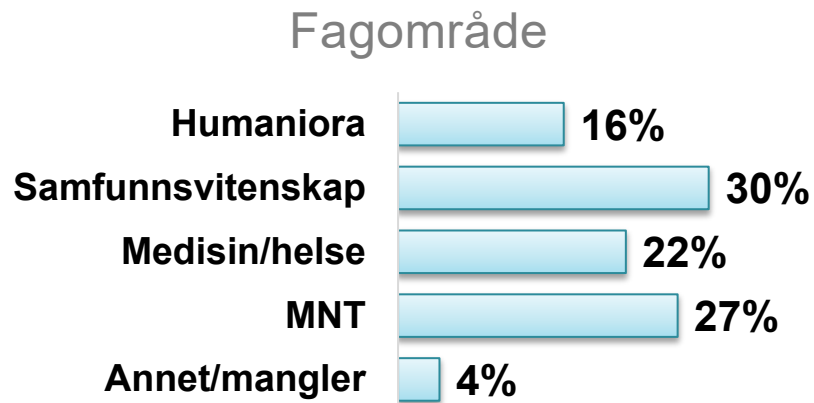
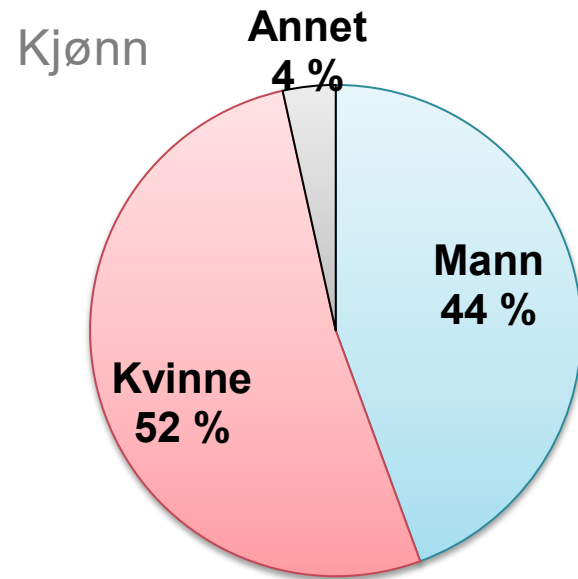
Vitenskapelig ansatte ved de 11 universitetene

- 19.966 invitasjoner
- 4.439 svar analyseres

5453 svar

27,8% av eposter uten
feilmelding

Utvalget (N=4439)

Begrenset kjennskap til reformene

14. Kjenner du til følgende? (%)

■ Kjenner godt til ■ Kjenner noe til ■ Har hørt om, men kjenner ikke ■ Har ikke hørt om ■ Ikke aktuelt

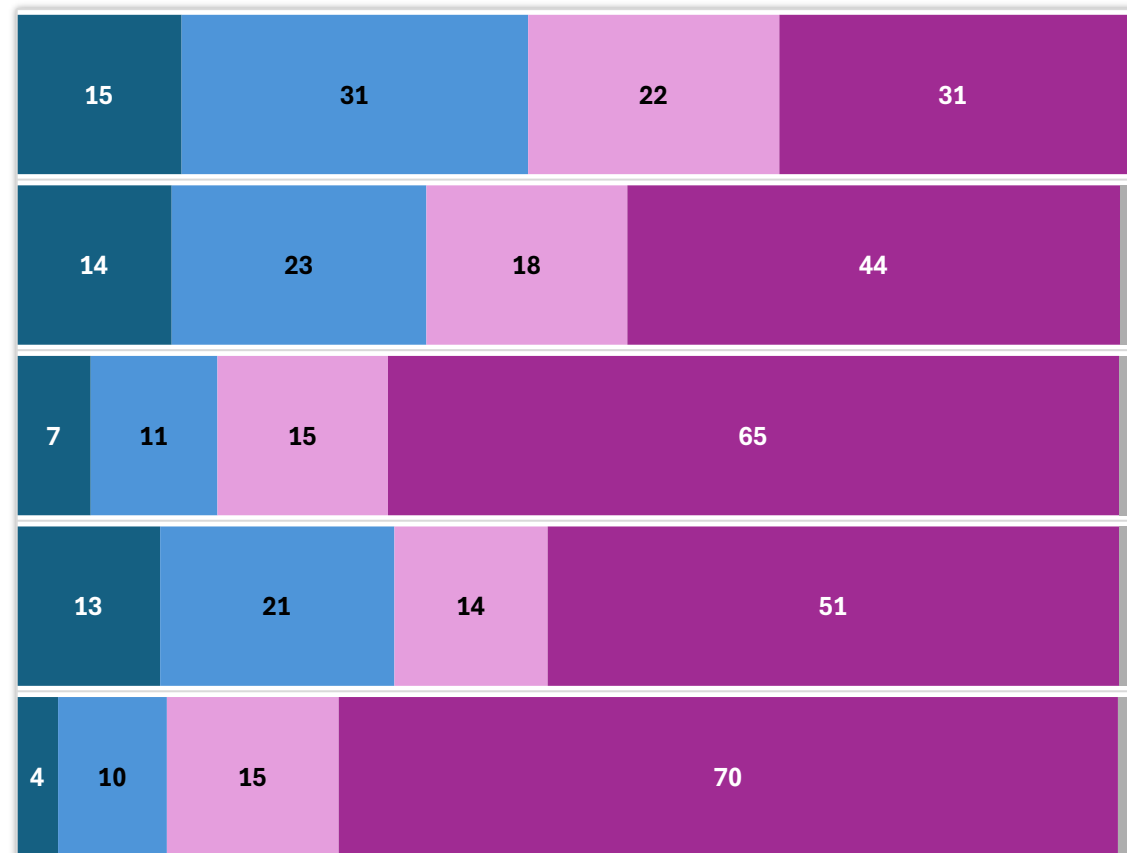
a) Ny universitets- og høyskoleforskrift/kvalifikasjonskrav som trådte i kraft 1.8.2024 med overgangsregler til 1.8.2025

b) DORA San Francisco Declaration on Research Assessment

c) NOR-CAM The Norwegian Career Assessment Matrix

d) Kompetansevurderingsmatrise ved eget universitet

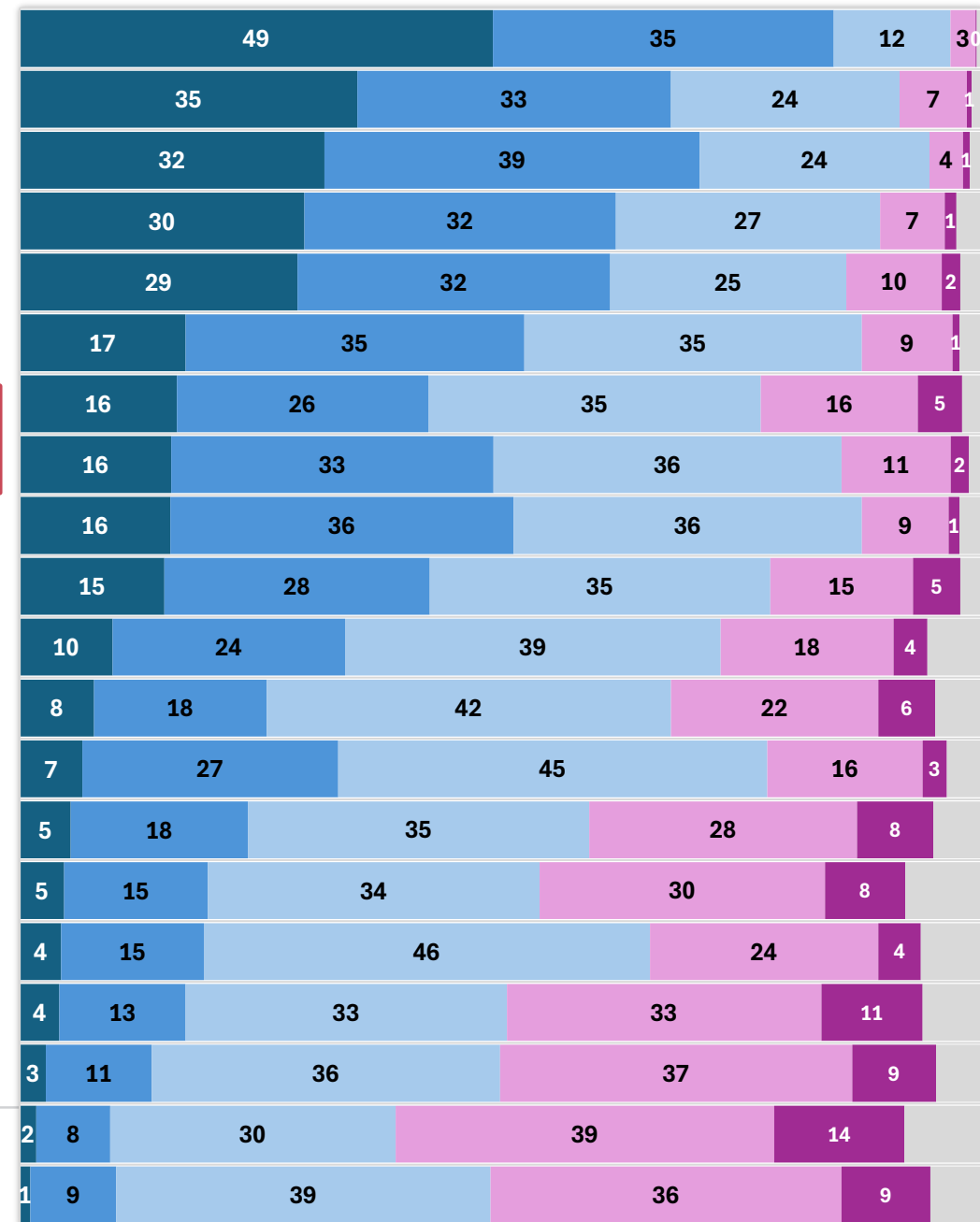
e) Agreement on Reforming Research Assessment/CoARA

4. Hva tror du vil vektlegges om du søker fast vitenskapelig stilling ved ditt universitet i dag?

■ I svært stor grad ■ I stor grad ■ I noen grad ■ I liten grad ■ Ikke i det hele tatt ■ Vet ikke/ikke relevant

- e) Competence in the correct field (match to call)
- a) The quality of the submitted research works
- b) Total number of published researchworks
- f) Ability to acquire external funding
- t) Personal qualifications/suitability
- c) Where the research is published
- j) Formal pedagogical competence**
- k) Teaching experience
- h) Academic collaboration
- r) Language skills
- d) Citation measures
- s) Gender or diversity
- l) Number of supervised Masters/PhD-candidates
- i) Peer review/evaluation assignments
- g) Open research practice
- q) Academic management
- p) Experience private/public sector/practice
- n) Popular science dissemination
- o) Consulting work/expert advice/new products
- m) Contributions to textbooks

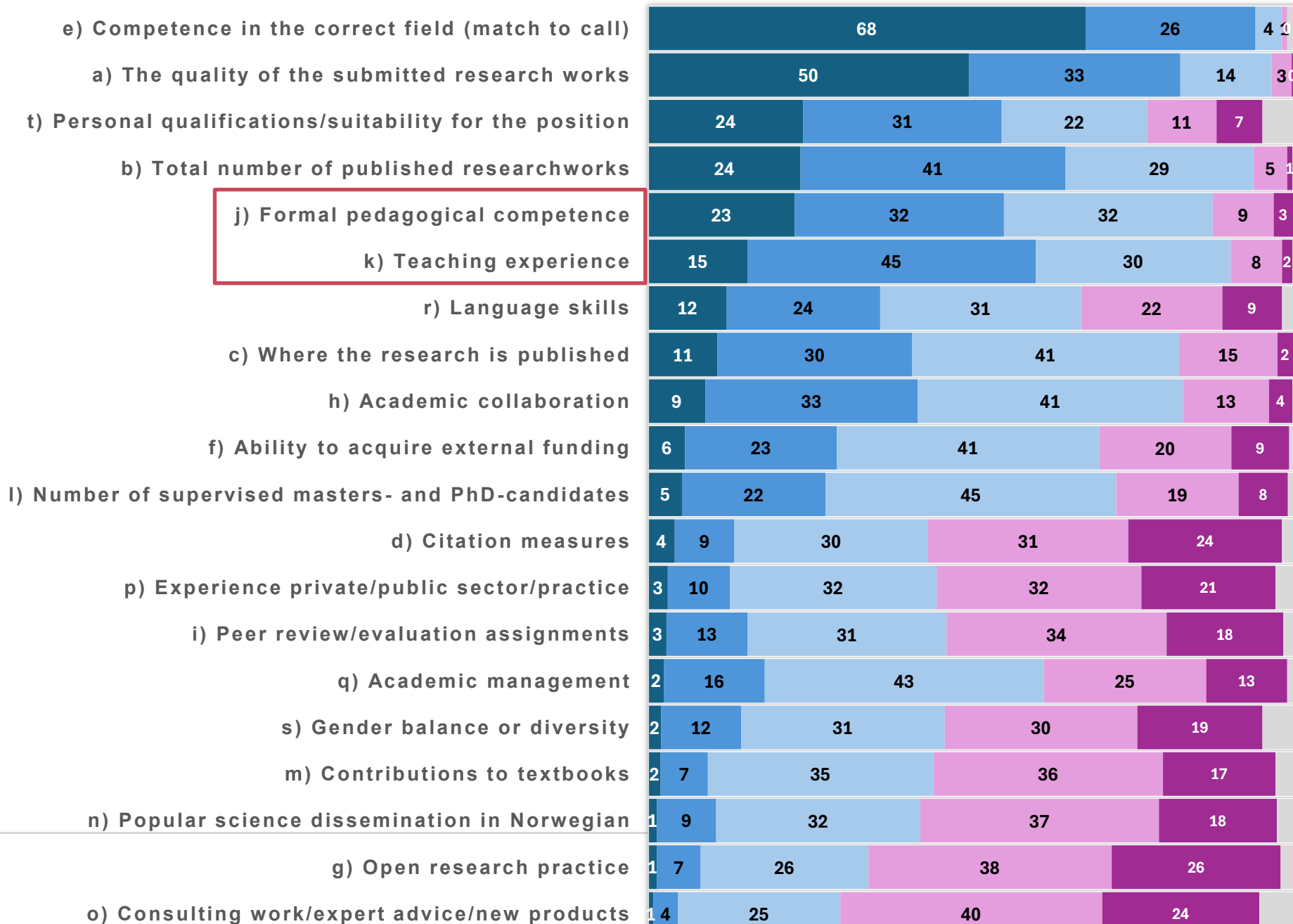

Kilde: NyEval 2025, N= 829-918

9. Sakkyndig komité for 1.amanuensis: Hva ble vektlagt i vurderingen av kandidatene?

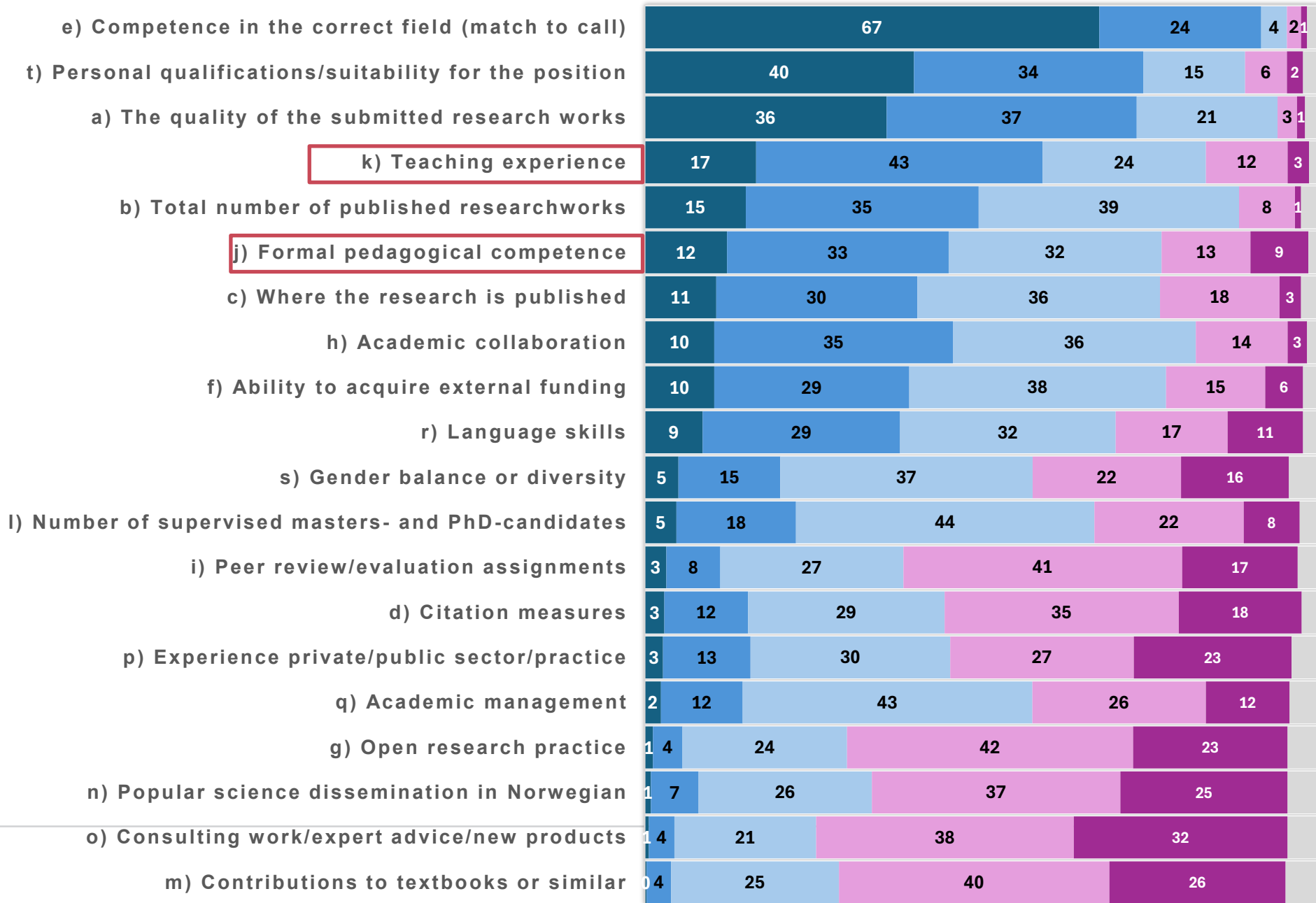
Kilde: NyEval 2025, N=572-638

■ I svært stor grad ■ I stor grad ■ I noen grad ■ I liten grad ■ Ikke i det hele tatt ■ Vet ikke/ikke relevant

8. Innstillingsutvalg/
intervjukomité/
tilsvarende for
1.amanuensis:
Hva ble vektlagt i
innstillingen av
kandidatene?

■ I svært stor grad ■ I stor grad ■ I noen grad ■ I liten grad ■ Ikke i det hele tatt ■ Vet ikke/ikke relevant

Kilde: NyEval 2025, N=304-341

Ansettelse i fast stilling

● Forventet vektlagt

❖ Mest

- Kompetanse på riktig **fagfelt** (matche utlysningen)
- **Kvaliteten** på de innsendte forskningsarbeidene
- Totalt **antall** publiserte vitenskapelige arbeider

— Minst

- Bidrag til **lærebøker** eller tilsvarende
- Bidrag til **utredningsarbeid, rådgivning** eller nye **produkter**
- **Populærvitenskapelig** formidling på norsk

● Vektlagt

❖ Mest

Ja

Ja

Nei

— Minst

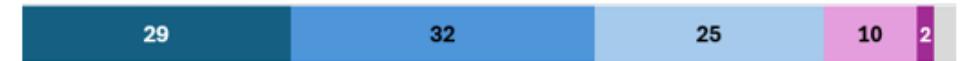
Ja

Ja

Ja

Personlige kvalifikasjoner/egnetet for stillingen

Q4. Pot.søker (nr 5)

Q8. Innstillingsutvalg/intervjukomite 1. aman (nr 2)

Q9. Sakkyndig komite 1. aman (nr 3-4)

■ I svært stor grad ■ I stor grad ■ I noen grad ■ I liten grad ■ Ikke i det hele tatt ■ Vet ikke/ikke relevant

Totalt antall publiserte vit. arbeider

Q4. Pot.søker (nr 3)

Q8. Innstillingsutvalg/intervjukomite 1. aman (nr 5)

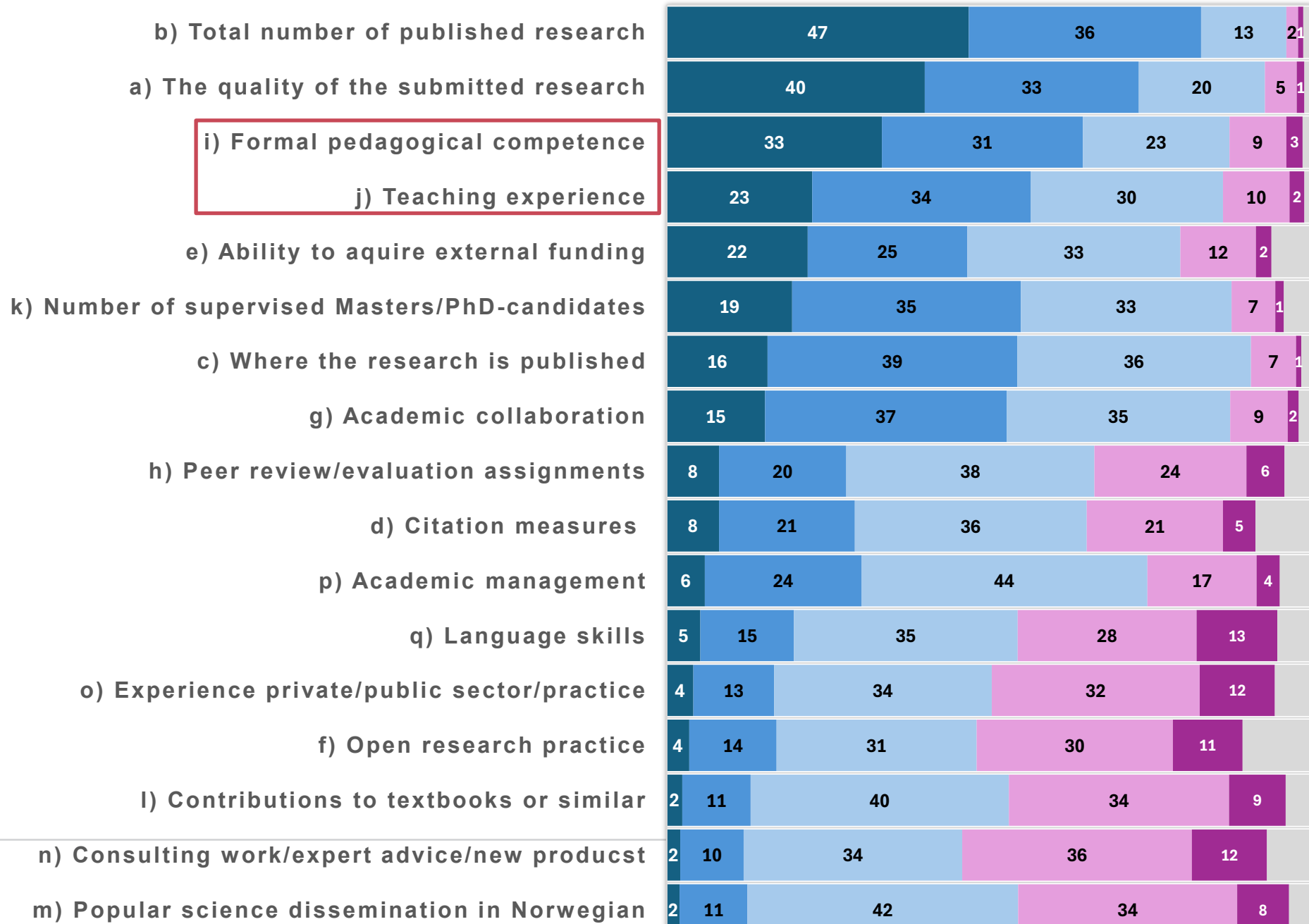
Q9. Sakkyndig komite 1. aman (nr 3-4)

■ I svært stor grad ■ I stor grad ■ I noen grad ■ I liten grad ■ Ikke i det hele tatt ■ Vet ikke/ikke relevant

5. Hva **tror** du vil **vektlegges** om du søker **opprykk** ved ditt universitet i dag?

■ I svært stor grad ■ I stor grad ■ I noen grad ■ I liten grad ■ Ikke i det hele tatt ■ Vet ikke/ikke relevant

Kilde: NyEval 2025, N=1262-1746

10. Sakkyndig komité

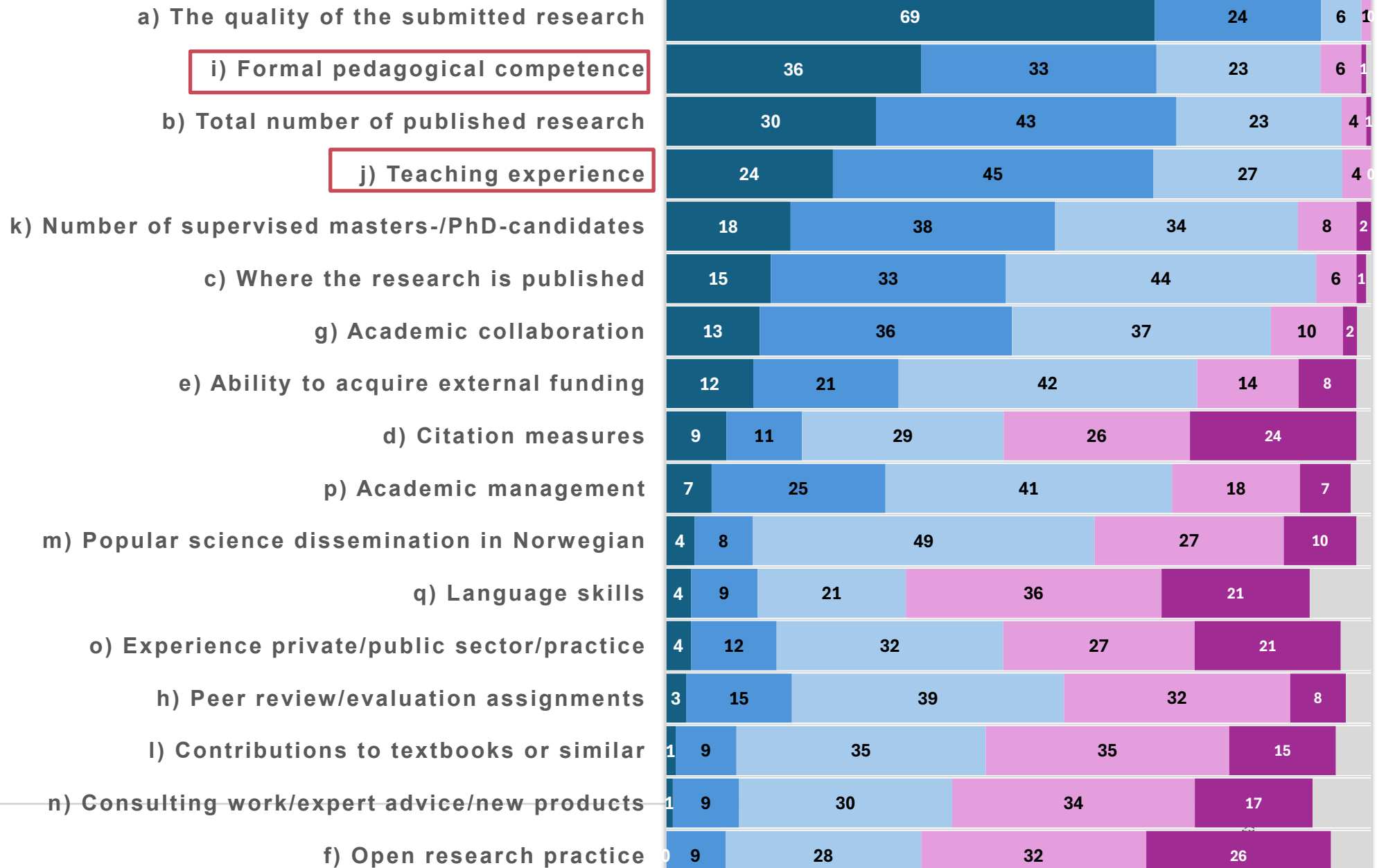
professoroptrykk:

Hva ble vektlagt i

vurderingen av

kandidaten?

■ I svært stor grad ■ I stor grad ■ I noen grad ■ I liten grad ■ Ikke i det hele tatt ■ Vet ikke/ikke relevant

Kilde: NyEval 2025, N=99-141

Opprykk

● Forventet vektlagt

❖ Mest

- Totalt **antall** publiserte vitenskapelige arbeider (nr 1)
- **Kvaliteten** på de innsendte forskningsarbeidene (nr 2)
- Formell **pedagogisk** kompetanse (nr 3)

– Minst

- **Populærvitenskapelig** formidling på norsk
- Bidrag til **utredningsarbeid, rådgivning** eller nye **produkter**
- Bidrag til **lærebøker** eller tilsvarende

● Vektlagt (professoropprykk)

❖ Mest

Ja (nr 3)

Ja (nr 1)

Ja (nr 2)

– Minst

Nei

Åpen forskningspraksis

Ja

Ja

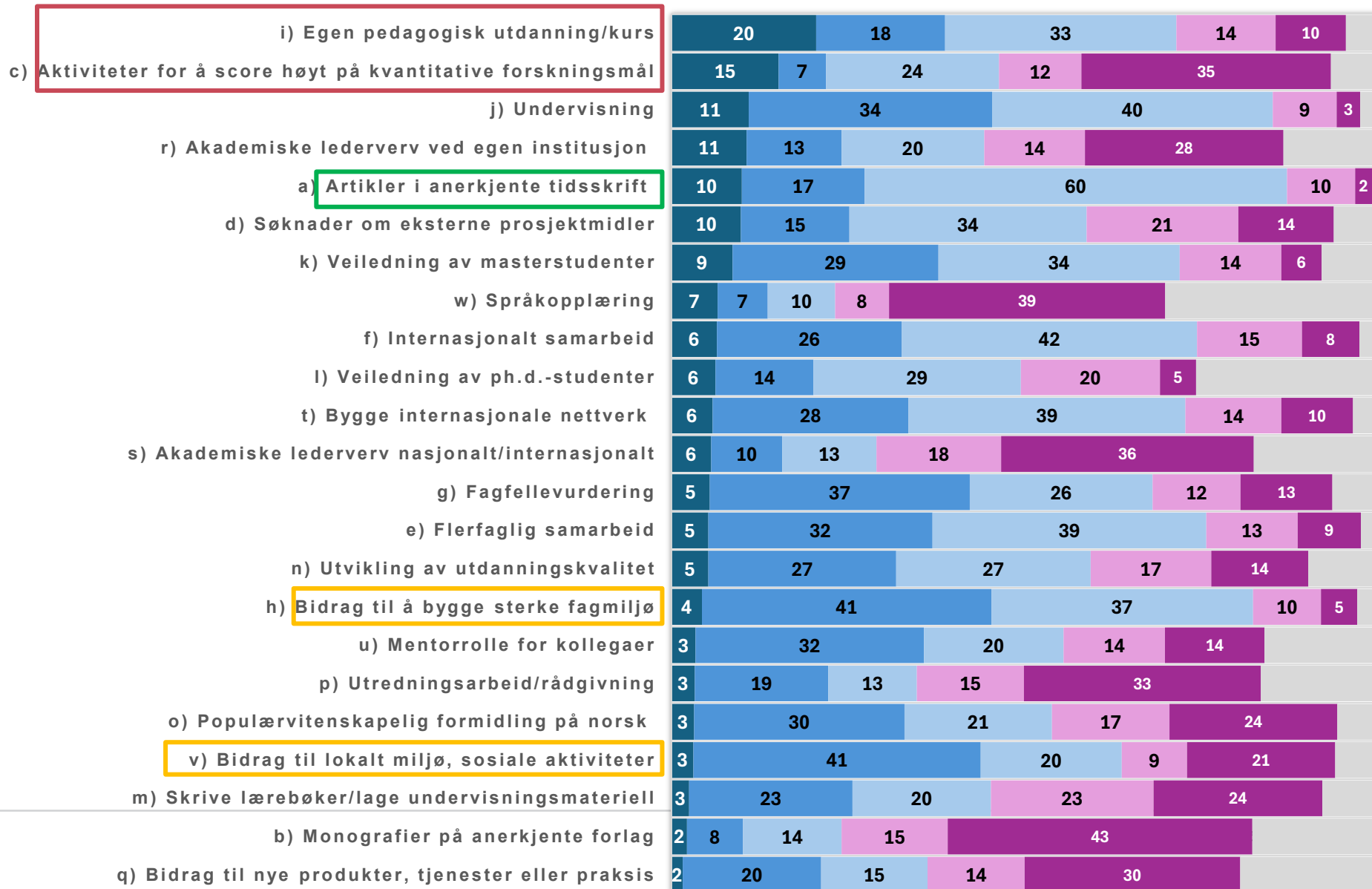
6. Vektlegger du noen av følgende oppgaver i din arbeidshverdag?

I så fall **hvorfor?**

Kilde: NyEval 2025, N=2283-2444

- Vektlegger for å kvalifisere for stilling jeg ønsker
- Vektlegger både for å kvalifisere og for å bidra til faget
- Vektlegger ikke

- Vektlegger for å bidra til faget
- Ønsker å vektlegge, men har ikke mulighet
- Ikke relevant/vet ikke

Påvirker (oppfattede) kvalifiseringskrav faglig aktivitet?

- **Mye samsvar** mellom aktivitet for å bidra til faget og for å kvalifisere

- Mye ulikt prioriteres
- Både for kvalifisering og faglig bidrag

- **Ikke samsvar** (for et mindretall)

- Egen pedagogisk utdanning kurs (20%)
- Score høyt på kvantitative forskningsmål (15%)
- Publisere i anerkjente tidsskift (10%)

- **Prioriteres ikke**

- Monografier på anerkjente forlag (43%)
- Språkopplæring (39%)
- Akademiske lederverv nasjonalt/internasjonalt (36%)
- Score høyt på kvantitative forskningsmål (35%)
- Utredningsarbeid / rådgivning (33%)
- Nye produkter/tjenester/praksis (30%)

Men også mange som prioriter/ønsker dette

Spørsmålene i slido

11. Bør hva som vektlegges for ansettelse i fast vitenskapelig stilling ved ditt universitet endres?

Kilde: NyEval 2025, N=2604-4005

■ Bør ha større vekt ■ Bør ha samme vekt ■ Bør ha mindre vekt ■ Ingen mening

k) Undervisningserfaring, inkl. bidrag til nye undervisningsformer eller tilbud

a) Kvaliteten på de innsendte forskningsarbeidene

c) Hvor forskningen er publisert

q) Akademiske lederverv

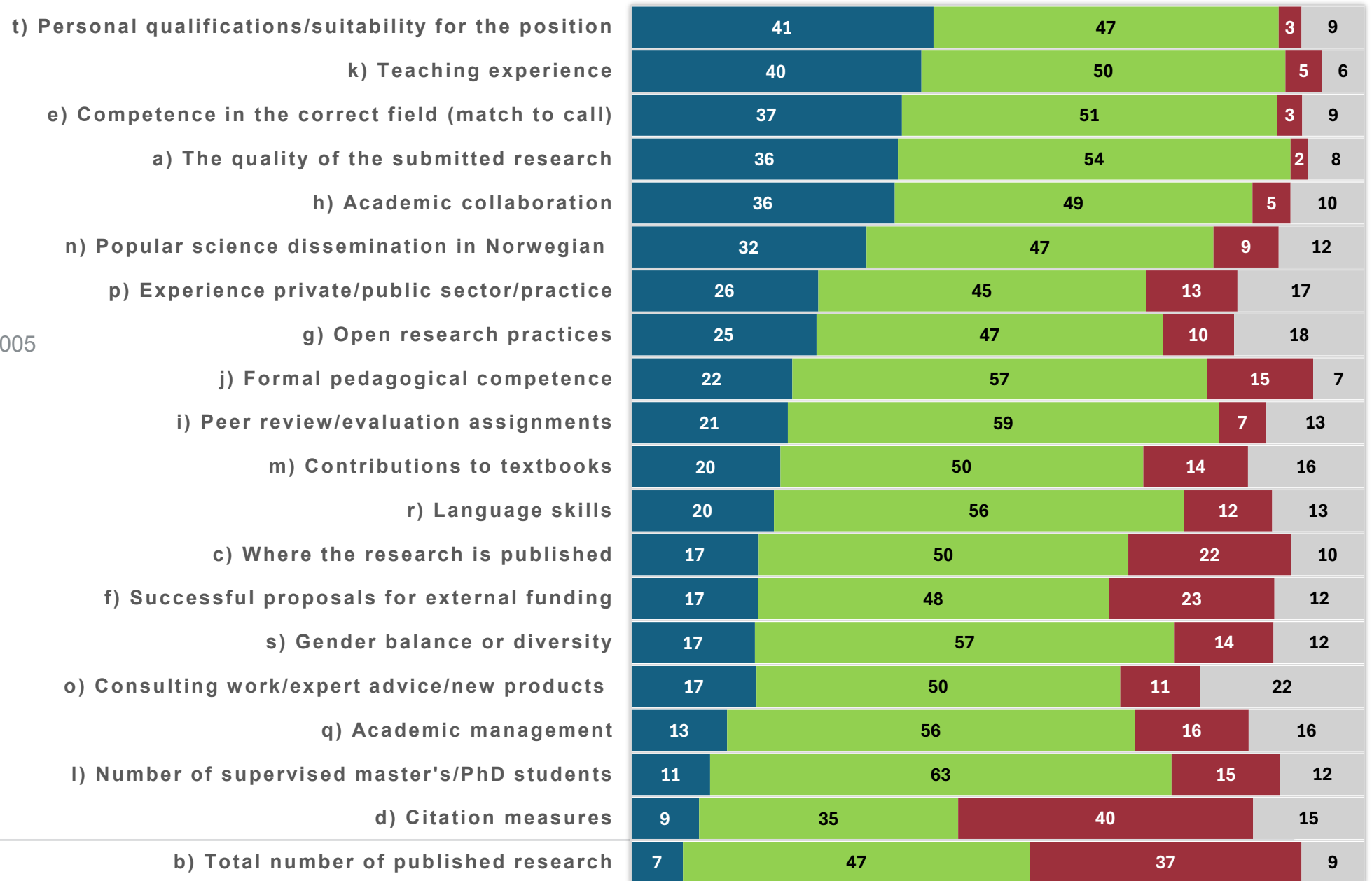

b) Totalt antall publiserte vitenskapelige arbeider

11. Bør hva som vektlegges for ansettelse i fast vitenskapelig stilling ved ditt universitet endres?

■ Should have more weight
 ■ Should have the same weight
 ■ Should have less weight
 ■ No opinion

Kilde: NyEval 2025, N=2604-4005

Hvem ønsker endring?

11. Bør hva som vektlegges for ansettelse i fast vitenskapelig stilling ved ditt universitet endres?

Hvem svarer oftere

● «**Bør ha samme vekt som i dag**»

– Professorer

● **Mindre vekt på antall publikasjoner, siteringsmål og publiseringskanal**

– UiO + UiB

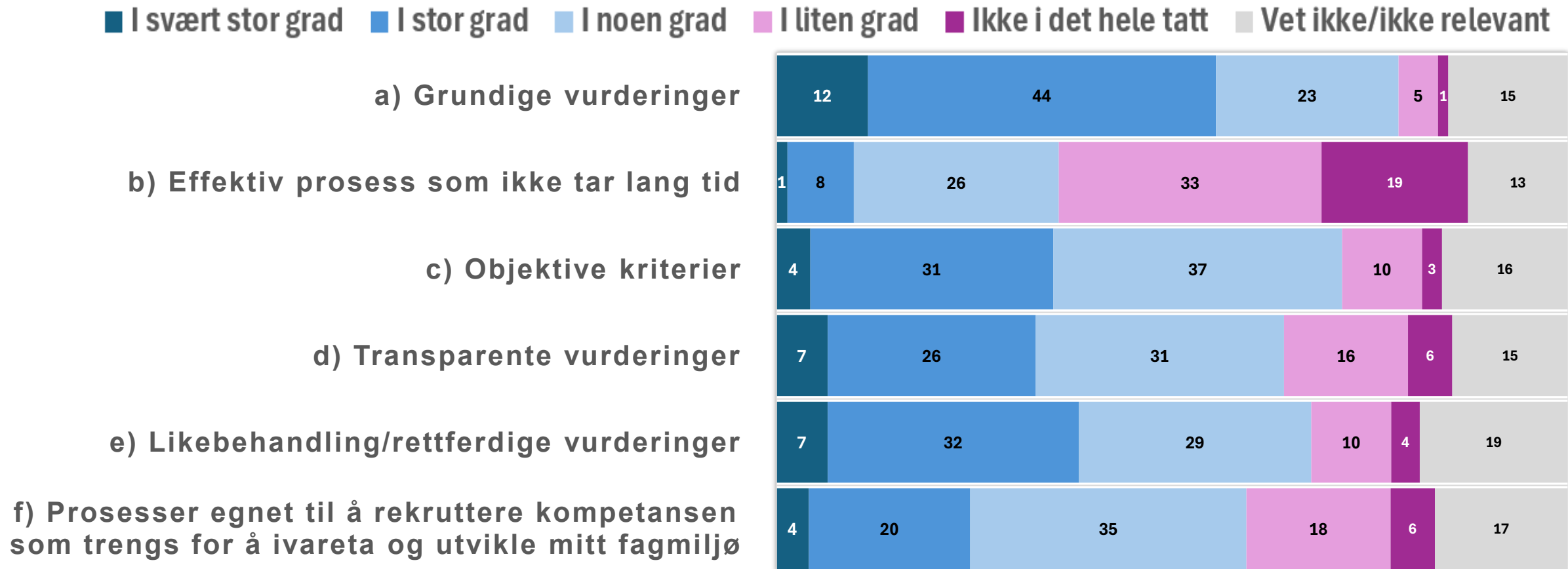
– Under 40 år

● **Mer vekt på undervisningserfaring og personlige kvalifikasjoner**

– Dr. gradsstipendiater og postdoktorer

– Dosenter, 1.lektorer og univ.lektorer

12. I hvilken grad mener du nåværende ansettelsesprosesser for faste stillinger ved ditt universitet ivaretar følgende?

Hva betyr det?

- Begrenset informasjon om reformer
 - «Stille reform»?
- Ganske godt samsvar i forventes å telle og teller
 - Men sakkyndige/komiteemedlemmer svarer mer i tråd med reformene
 - Søkere tror
 - antall publikasjoner teller *mer* enn det gjør?
 - personlige kvalifikasjoner / egnethet teller *mindre* enn det gjør?
- Passe vekt på kvalitet og kvantitet?
 - Er svarene fra komiteemedlemmer representative?
- Passe vekt på andre ting?
(enn publikasjoner og utdanningsfaglige kvalifikasjoner)
 - Ulike meninger om endring

● Takk for oppmerksomheten!

5-siders intro til reformene:

- **NIFU Innsikt nr 10 2025**

Vurdering i akademiske karriereløp og i forskningsfinansiering

<https://hdl.handle.net/11250/5325960>

NyEval i NVA

<https://nva.sikt.no/projects/2742220>

Resultatene fra surveyen:

- **NIFU Working Paper 2025:18**

Academics' views on changes in assessments for appointment and promotion: Results from a survey of Norwegian academics - Round 1

<https://hdl.handle.net/11250/5327880>

Liv Langfeldt

liv.langfeldt@nifu.no

